

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **P. V.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2018, č. j. JMK 84160/2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 10. 2020, č. j. 32 A 52/2018 - 32,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 29. 10. 2020, č. j. 32 A 52/2018 - 32, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2018, č. j. JMK 84160/2018, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- IV. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci k rukám jeho zástupce Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, náhradu nákladů řízení ve výši **20 342 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 1. 3. 2018, č. j. ODSČ-64788/17-66, byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku, neboť jako provozovatel vozidla tovární značky Alfa Romeo, registrační značky X, v rozporu s § 10 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), nezajistil, aby při užití vozidla

na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích výše uvedeným vozidlem. Toto jednání mělo spočívat v neoprávněném stání, tedy porušení povinnosti podle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, mající znaky přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Uvedené jednání bylo zjištěno Městskou policií Brno na pozemní komunikaci Benešova 12 v Brně dne 3. 2. 2017 v 14:57 hodin. Za uvedený přestupek byla žalobci uložena pokuta ve výši 1 500 Kč a povinnost uhradit paušální částku na náklady řízení.

[2] Žalovaný podané odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] V záhlaví citovaným rozsudkem Krajský soud v Brně podanou žalobu zamítl. Napadené správní rozhodnutí nepovažoval za nepřezkoumatelné. K další žalobní argumentaci připomenul, že je sice povinností orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit, tuto povinnost však nelze interpretovat jako požadavek detailní odpovědi na každou námitku; obecně proto postačí, pokud jsou vypořádány alespoň základní námitky účastníka. K námitce, podle které ve výroku prvostupňového rozhodnutí absentoval popis protiprávního jednání, uvedl, že popis skutku, a to včetně místa, času a způsobu spáchání přestupku nezjištěného řidiče, a právní kvalifikaci výrok rozhodnutí obsahuje. Ačkoli ve věci nebylo výslovně uvedeno, že vozidlo stálo za značkou IP 13c „Parkoviště s parkovacím automatem“, považoval tento výrok za akceptovatelný, neboť z něj bylo zřejmé, že došlo k porušení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, podle kterého se každý musí při provozu na pozemních komunikacích řídit mj. dopravním značením. S ohledem na tuto skutečnost bylo možné učinit si dostatečně jasně představu o povaze (způsobu spáchání) přestupku.

[4] Nesouhlasil ani s námitkou, podle které nebyly splněny podmínky pro odložení věci a pro zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla. Žalobce namítal i to, že ve výroku rozhodnutí absentovala forma zavinění. Ani s touto námitkou se krajský soud neztotožnil. Nedůvodnou shledal i námitku nedostatečné identifikace porušení povinnosti podle § 10 zákona o silničním provozu. Neztotožnil se ani se závěry žalobce týkajícími se zavinění ve vztahu k přijetí novely zákona o přestupcích. Rovněž námitku týkající se neuvedení ustanovení, podle kterého bylo rozhodováno o sankci, považoval za nedůvodnou. Nepřijal ani argumentaci žalobce, podle které nebylo v rozhodnutí uvedeno, podle kterého konkrétního ustanovení bylo rozhodováno v případě spáchání přestupku provozovatele vozidla, údajnou absenci zjištění formy zavinění řidiče ani námitku, podle které měla ve věci rozhodovat úřední osoba, o jejíž nepodjatosti existovaly pochybnosti.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

pokračování

[6] Stěžovatel nejprve tvrdil, že rozsudek je nesrozumitelný, neboť v bodě 13. rozsudku krajský soud uvedl, že „žaloba je důvodná“. Toto tvrzení je však v rozporu s výrokem rozhodnutí, podle kterého byla žaloba zamítnuta.

[7] Stěžovatel dále namítal, že krajský soud neposoudil správně jeho námitku, podle které absentuje ve výroku správního rozhodnutí prvního stupně popis protiprávního jednání. Ve výroku je uvedeno pouze to, že se jednalo o „*neoprávněné stání*“, ale není z něj zřejmé, že se vskutku o takový přestupek jednalo. Krajský soud připustil, že způsob spáchání přestupku nebyl zcela specifikován, avšak výrok rozhodnutí obsahoval také odkaz na § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, proto jej považoval za dostatečný. Takové odůvodnění je však v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu; k tomu odkázal na rozsudek ze dne 18. 4. 2019, č. j. 1 As 26/2019 - 26, ze kterého obsáhle citoval. Nejvyšší správní soud v tehdy souzené věci podle něj posuzoval shodný výrok, a proto měl krajský soud postupovat v souladu s jím uvedenými závěry. Krajský soud „zpřesnil“ výrok rozhodnutí tak, že jednání spočívalo v tom, že „vozidlo žalobce stálo ve všech případech za značkou IP 13c“. Stěžovatel však stání za touto značkou nepovažoval za nezákonné, neboť tato značka nezakazuje zastavit. Rozhodnutí proto nepovažoval za srozumitelné. Stěžovatel pak k požadavkům na výrok rozhodnutí odkázal i na další judikaturu Nejvyššího správního soudu. Následně uvedl své úvahy týkající se délky řízení a míry možného ovlivnění soudce, neboť se podle něj mohou právě průtahy v řízení odrazit následně ve výroku rozsudku; z psychologického hlediska si lze představit, že soudce raději žalobu zamítne. Pokud by totiž shledal žalobu důvodnou, pak by průtahy odstraňující nezákonné správní rozhodnutí byly závažnější.

[8] Závěrem požádal o anonymizaci při zveřejňování rozhodnutí krajského i Nejvyššího správního soudu.

[9] Žalovaný ve vyjádření uvedl, že kasační stížnost považuje za nedůvodnou. Odkázal na odůvodnění správních rozhodnutí a své vyjádření k žalobě.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[11] Kasační stížnost je důvodná.

[12] Stěžovatel argumentoval tím, že rozsudek je nesrozumitelný, neboť v bodě 13. krajský soud uvedl, že „žaloba je důvodná“, avšak ve výroku rozhodnutí uvedl, že žalobu zamítá. Nejvyšší správní soud ve své dřívější judikatuře uvedl, že za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12.

2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS). Nepřezkoumatelnost je však třeba vykládat v souladu s jejím skutečným smyslem – jedná se o jednu z nejzávažnějších vad rozhodnutí, kterou lze konstatovat pouze v případě, že pro výše uvedené důvody skutečně nelze seznat, proč soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku posuzovaného rozhodnutí, resp. proč považoval námitky žalobce za nedůvodné.

[13] Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelem v tom, že by bylo odůvodnění napadeného rozsudku v rozporu s jeho výrokiem. Je sice pravda, že krajský soud v bodě 13. napadeného rozsudku mylně uvedl, že žaloba je důvodná, jedná se však o zjevný omyl, neboť z odůvodnění jednotlivých námitek je zřejmé, k jakým závěrům krajský soud dospěl a proč nepovažoval námitky stěžovatele za důvodné. Krajský soud obsáhle, srozumitelně a přezkoumatelně posoudil všechny námitky obsažené v žalobě a Nejvyšší správní soud pro uvedené neshledal, že by byl dán jakýkoli důvod nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku.

[14] Stěžovatel shodně jako v žalobě namítl, že ve výroku správního rozhodnutí absentoval popis protiprávního jednání; tuto námitku podle něj neposoudil krajský soud v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu.

[15] Podle § 93 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa, času a způsobu jeho spáchání, právní kvalifikaci skutku, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce. Neuvede-li správní orgán takové náležitosti do výroku svého rozhodnutí, podstatně poruší ustanovení o řízení před správním orgánem (§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.).

[16] Rozšířený senát v usnesení ze dne 15. 1. 2008, č. j. 2 As 34/2006 - 73, č. 1546/2008 Sb. NSS (věc AQUA SERVIS), také zdůraznil, že řádně formulovaný výrok a v něm na prvním místě konkrétní popis skutku je nezastupitelnou částí rozhodnutí; toliko z něj lze zjistit, zda a jaká povinnost byla porušena a jaké opatření či sankce byla uložena, pouze porovnáním výroků lze usuzovat na existenci překážky věci rozhodnuté, jen výrok rozhodnutí (a nikoliv odůvodnění) může být vynucen správní exekucí apod. V zájmu právní jistoty obviněného musí být skutek ve výroku popsán dostatečně určitě, aby byl nezaměnitelný s jiným skutkem. V tomto smyslu slouží výrok rozhodnutí ústavní hodnotě právní jistoty. Je tak klíčovou normativní částí rozhodnutí, na kterou musí být kladeny vysoké formální požadavky (srov. také obecně k významu výrokové části rozhodnutí např. rozsudek ze dne 9. 12. 2009, č. j. 1 As 67/2009 - 64, bod [26]).

[17] Nejvyšší správní soud se shoduje se stěžovatelem, že v souzené věci nebyl skutek ve výroku rozhodnutí popsán dostatečně konkrétně, aby mohl být podřazen pod jednotlivé znaky skutkové podstaty správního deliktu. Z výroku rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nevyplývá, jakým jednáním se měl řidič vozidla dopustit „neoprávněného stání“. Porušení povinnosti dle § 4 písm. c) zákona o silničním provozu (podle kterého je každý povinen řídit se světelnými, případně i doprovodnými akustickými signály, dopravními značkami, dopravními zařízeními a zařízeními pro provozní

pokračování

informace) je právní kvalifikací, ke které ovšem správní orgán může dospět až na základě podřazení konkrétních skutkových okolností vymezených ve skutkové větě. Z výroku rozhodnutí není patrné, v čem neoprávněné stání mělo spočívat. Místo spáchání přestupku je vymezeno obecně jako „na pozemní komunikaci Benešova 12 v Brně“.

[18] Z takto formulované skutkové věty není patrné, zda řidič vozidla měl porušit povinnost vyplývající z dopravní značky a o jakou dopravní značku mělo jít. Dostatečné vyličení skutkových okolností konkrétního případu je však v souladu s citovanou judikaturou nezbytnou náležitostí výroku rozhodnutí o správním deliktu. Jinými slovy, ze skutkové věty výroku vůbec nevyplývají skutkové okolnosti, na jejichž základě by bylo možno určit, že řidič na pozemní komunikaci Benešova v Brně stál neoprávněně (srov. k tomu obdobně např. také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2020, č. j. 8 As 82/2020-54, nebo ze dne 14. 10. 2021, č. j. 2 As 5/2020 - 50).

[19] Zatímco některé nedostatky právní věty rozhodnutí o odpovědnosti za přestupek mohou být zhojeny částečně tím, že skutek je jasně popsán ve skutkové větě a tento popis ve spojení s odůvodněním rozhodnutí dává jasnou informaci o tom, jak bylo jednání právně kvalifikováno, nedostatek skutkové věty nelze zhojit poukazem na právní kvalifikaci obsaženou v právní větě (srov. usnesení ve věci AQUA SERVIS, či usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 10. 2017, č. j. 4 As 165/2016 - 46, č. 3656/2018 Sb. NSS).

[20] Skutečnost, že řidič zastavil v místě, kde byla značkou „Parkoviště s parkovacím automatem“ (č. IP 13c) stanovena povinnost uhradit poplatek za parkování, aniž by takový poplatek uhradil, vyplývá pouze z odůvodnění rozhodnutí. S ohledem na závěry vyplývající ze shora citované judikatury však upřesnění zásadních skutkových okolností pouze v odůvodnění rozhodnutí nemůže napravit nedostatky skutkové věty obsažené ve výroku.

[21] Lze tedy shrnout, že výrok rozhodnutí správních orgánů nespecifikoval dostatečně konkrétně skutek, pro který byl stěžovatel uznán odpovědným za přestupek, a rozhodnutí žalovaného je proto zatíženo vadou způsobující jeho nezákonnost, pro niž jej měl krajský soud zrušit [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.].

[22] Stěžovatelovu polemiku týkající se vlivu délky řízení na konečné rozhodnutí ve věci nepovažoval Nejvyšší správní soud za kasační námitku, a proto se jí nezabýval.

[23] K otázce zveřejňování osobních údajů zástupce stěžovatele a stěžovatele samotného na síti internet Nejvyšší správní soud uvádí, že veřejnost soudního řízení je garantována čl. 96 Ústavy České republiky a součástí této zásady je také veřejné vyhlášení rozsudku, což ostatně potvrdil i Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 38/18. Proto platí, že jsou pravidelně při vyhlásování uvedeny na úřední desce (i elektronické) základní identifikační údaje jednotlivých účastníků včetně jejich zástupců, aby byl zachován požadavek na veřejnost soudního řízení. Je potřebné doplnit, že Ústavní soud ve výše uvedeném nálezu navíc konstatoval, že zájem na veřejném vyhlásování rozsudků převažuje nad zájmem na ochraně osobních údajů účastníků řízení (s výjimkou citlivých údajů), a proto nelze od zveřejňování základních identifikačních údajů ustoupit.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil. Vzhledem k tomu, že vytýkané vady nejsou odstranitelné v řízení před krajským soudem, ale lze je odstranit toliko v řízení před správním orgánem, zrušil soud současně i rozhodnutí žalovaného, který je vázán v dalším řízení právním názorem vysloveným výše.

[25] Za této situace je soud povinen rozhodnout kromě nákladů řízení o kasační stížnosti i o nákladech řízení, které předcházelo zrušenému rozsudku krajského soudu (§ 110 odst. 3, věta druhá, s. ř. s.). Žalovaný ve věci úspěch neměl, náhrada nákladů řízení mu proto nenáleží. Stěžovatel měl ve věci plný úspěch, proto mu soud přiznal dle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. náhradu nákladů řízení proti žalovanému. Tyto náklady řízení jsou tvořeny částkou 8000 Kč za soudní poplatky (soudní poplatek za žalobu ve výši 3000 Kč a soudní poplatek za kasační stížnost ve výši 5000 Kč) a dále náklady na zastoupení.

[26] Stěžovatel byl v řízení zastoupen advokátem. Pro určení výše nákladů na zastoupení se užije vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Stěžovatelův zástupce učinil celkem tři úkony právní služby, kterými jsou příprava a převzetí zastoupení, podání žaloby a kasační stížnosti [§ 11 písm. a) a d) advokátního tarifu]. Za každý úkon právní služby náleží zástupci mimosmluvní odměna ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu]. Soud tedy přiznal stěžovateli náhradu za tři úkony právní služby ve výši 3 x 3100 Kč a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 3 x 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), tedy 10 200 Kč. Protože zástupce stěžovatele je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se odměna o částku odpovídající této dani. Náklady řízení celkem činí 20 342 Kč. Uvedenou částku je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli k rukám jeho zástupce Mgr. Václava Voříška ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. května 2022

JUDr. Radan Malík
předseda senátu